

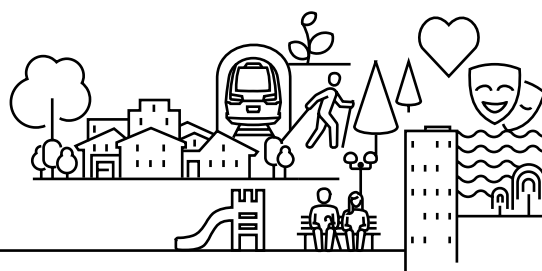
Nordre Follo
kommune

Årsplan 2026/27

Haukeliveien barnehage

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek i et inkluderende fellesskap

Innhold

1. OM ÅRSPLANEN	3
2. KOMMUNENS STYRINGSSYSTEM	4
2.1. INNSATSOMRÅDER.....	4
2.2. VISJON OG VERDIER	5
3. OVERORDNEDE SATSINGER I KOMMUNENS BARNEHAGER.....	5
3.1. OVERORDNET SPRÅKPROSJEKT: TRYGG I SPRÅK – TRYGG I VERDEN	5
3.2. ANDRE OVERORDNEDE SATSINGER FOR BARNEHAGE.....	7
3.2.1. Inkluderende fellesskap.....	7
3.2.2. Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.	7
3.2.3. Samarbeidsmodellen	8
3.2.4. Trafikksikker barnehage	9
4. BARNEHAGENS SATSINGSOMRÅDER.....	9
5. BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD	11
5.1. BARNEHAGENS MANDAT OG VERDIGRUNNLAG	11
5.2. OMSORG	12
5.3. LEK	12
5.4. DANNING.....	12
5.5. LÆRING.....	13
5.6. VENNSKAP OG FELLESSKAP	14
5.7. KOMMUNIKASJON OG SPRÅK	14
5.8. BARNEHAGENS FAGOMRÅDER	15
6. MEDVIRKNING	16
6.1. BARNES MEDVIRKNING OG BARNES RETT TIL Å BLI HØRT.....	16
6.2. FORELDRES MEDVIRKNING.....	17
7. BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER	18
7.1. PLANLEGGE	18
7.2. VURDERE	19
7.3. DOKUMENTERE.....	19
7.4. PROGRESJON.....	20
7.5. DIGITAL PRAKSIS	20
7.6. KVALITETSKJENNETEGN	21

8. OVERGANGER.....	22
8.1. NÅR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN	22
8.2. OVERGANGER INTERNT I BARNEHAGEN.....	22
8.3. OVERGANGER MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE	23
9. AKTIVITETER / ÅRSHJUL	24
10. PLAN FOR VURDERING	25
11. KILDER OG REFERANSER	25

1. Om årsplanen

Årsplanen beskriver hvordan barnehagen oppfyller *Lov om barnehager (barnehageloven)* og *Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver* sine krav. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. ([Rammeplanen 2017, side 7](#))

Årsplanen viser sammenhengen mellom kommunens felles mål, kommunale barnehagers felles satsningsområder og barnehagens egen praksis, visjon, mål og tiltak. Årsplanen fungerer som et arbeidsverktøy for ansatte og informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til foreldre, politikere, samarbeidspartnere og andre interesserte.

Årsplanen skal fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg.

Fastsatt av SU: 25.09.2026

Barnehagens styrer: Christine Skrettingland

Årsplanen sendes ut på e-post.

Den ligger også på [barnehagens nettside](#)

2. Kommunens styringssystem

Barnehagens årsplan er en del av Nordre Follo kommunes styringssystem, sammen med *Kommuneplanen* og den årlige *Økonomi- og handlingsplanen*.

2.1. Innsatsområder

Trygg oppvekst er ett av fire satsingsområder i *Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030*. Dette satsningsområdet blir fulgt opp med fem innsatsområder i *Økonomi- og handlingsplan for perioden 2026-2029*.

Vi skal bidra til at alle foreldre er trygge og gode omsorgspersoner:

Foreldre som ressurs

I alt vi gjør skal vi arbeide for at foreldre inviteres med, inkluderes og gir tilbakemeldinger om tjenester og samarbeid, og bidrar som den ressursen de er for egne og andres barn.

Vi skal sørge for at alle hører til i et inkluderende fellesskap:

Inkluderende fellesskap

I alt vi gjør skal vi jobbe for at barn, unge og foreldre er inkludert og opplever tilhørighet.

Vi skal bidra til at barn, unge og familier lever gode liv, fri fra vold og overgrep:

Se meg – hele meg

I alt vi gjør og i alle relasjoner, skal vi jobbe verdibasert, ta ansvar, gi omsorg og ha respekt for barn og unge. Vi skal være bevisste egne og andres grenser og hvordan barn, unge og foreldre er i stand til å mestre livene sine, egen psykisk og fysisk helse og hva vi kan bidra med for den enkelte.

Vi skal legge til rette for nysgjerrighet og lærelyst, slik at barn og unge får realisert sitt potensial for utvikling og læring:

Lærelyst

I alt vi gjør skal vi ha troen på at alle barn og unge kan lære, og vi stimulerer til nysgjerrighet, utvikling og læring.

Vi skal støtte og styrke barn og familier som har behov for det for å håndtere egne liv:

Riktig innsats tidsnok

I alt vi gjør ser vi hele mennesket og vi involvere den det gjelder. Vi tar ansvar ved å bidra til koordinering for å skape helhet og sammenheng for den enkelte og familien.

Les mer på kommunens nettside

- [Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030](#)
- [Økonomi- og handlingsplan 2026 - 2029](#)

2.2. Visjon og verdier

Kommunens visjon er *Nær og nyskapende* og våre felles verdier er *Ansvar, omsorg og respekt*.

Både visjonen og verdiene skal prege oss som enkeltmennesker, kollegaer, tjenesteytere og samarbeidspartnere. Sammen med innbyggere, frivillige og næringsliv skal barnehagene bidra til å skape en trygg og god oppvekst for barn i Nordre Follo kommune.

3. Overordnede satsinger i kommunens barnehager

3.1. Overordnet språkprosjekt: Trygg i språk – trygg i verden

Nordre Follo kommunes kommunale barnehager har startet et langsiktig prosjekt med felles satsing på barns språkutvikling.

Språkprosjektet «Trygg i språk – trygg i verden» forankres i kommunens fem innsatsområder, og er en del av et helhetlig og langsiktig arbeid for å styrke kvaliteten i barnehage tilbudet.

Vi skal gi alle barn gode forutsetninger for å lykkes i livet, og språk er en grunnleggende nøkkel til dette. Gjennom språk får barn mulighet til å uttrykke tanker, følelser og behov, delta aktivt i lek og samspill, og utvikle vennskap og tilhørighet i fellesskapet. Språk og relasjoner er tett sammenvevd - gjennom vennskap utvikles språket, og gjennom språket skapes vennskap. Begge deler er avgjørende for barns trivsel, utvikling og livsmestring i barnehagen.

Gjennom språkprosjektet ønsker kommunen å gi alle barn likeverdige muligheter til å utvikle sitt språk, styrke deres kommunikative ferdigheter og legge et godt grunnlag for videre læring og en trygg skolestart.

Prosjektet omfatter flere delområder, blant annet:

- **Bruk av ASK (Alternativ og Supplerende Kommunikasjon)** – for å sikre at alle barn har mulighet til å uttrykke seg, uavhengig av språklige forutsetninger.
- **Felles skolestarterplan** – for å gi barna en helhetlig og trygg overgang til skolen, med særlig vekt på språk, vennskap og mestring.
- **Språk og motorikk** – henger tett sammen, og utvikling på det ene området støtter utviklingen på det andre.

Bakgrunn for valg av satsingsområde

Forskning viser at barns språklige ferdigheter allerede i fireårsalderen har stor betydning for hvordan de klarer seg videre i utdanning, arbeid og sosialt liv. Tidlige språklige utfordringer kan få konsekvenser både for læring, sosial deltakelse og psykososial trivsel dersom de ikke blir fanget opp og fulgt opp tidlig. I barnehagene ser vi at flere barn strever med språklige og sosiale ferdigheter allerede i tidlig alder, og at forskjellene mellom barn kan øke over tid, særlig ved overgang til skole. Dette kan påvirke barnas mulighet til å delta i lek og fellesskap, etablere vennskap og oppleve mestring i hverdagen. Med satsingsområdet «Trygg i språk – trygg i verden» ønsker Nordre Follo kommune å møte disse utfordringene gjennom et systematisk, langsiktig og kunnskapsbasert arbeid med språk i barnehagen.

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

3.2. Andre overordnede satsinger for barnehage

De kommunale barnehagene jobber med flere felles temaer gjennom året, i tillegg til egne tiltak, mål og satsinger.

3.2.1. Inkluderende fellesskap

Inkluderende fellesskap har vært et overordnet satsingsområde i alle barnehagene og skolene i kommunen over flere år. Ifølge barnehageloven skal alle barn ha et trygt og godt barnehagemiljø, og barnehagen har plikt til å arbeide for et leke- og læringsmiljø, der alle barn er inkludert i gruppefellesskapet. Ansatte har plikt til å følge med på hva som skjer i miljøet og skal aktivt gripe inn hvis de ser at barn opplever krenkelser fra andre barn eller andre ansatte.

Les mer på kommunens nettside

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

3.2.2. Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.

Barn skal få kunnskap om tema kropp, seksualitet og grenser som gjør at de både tør og har et språk til å fortelle om vold og seksuelle overgrep så tidlig som mulig. Personalet skal være trygge omsorgspersoner og aktivt til stede for å fange opp barns signaler og uttrykk. Dette arbeidet skal sees i sammenheng med innsatsområdet «Se meg - hele meg», overordnet plan «Vold i nære relasjoner» og progresjonsplan for barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep.

Arbeidet er delt opp i fire underpunkter:

- Forebygge
- Avdekke
- Håndtere
- Ivareta

Les mer på kommunens nettside

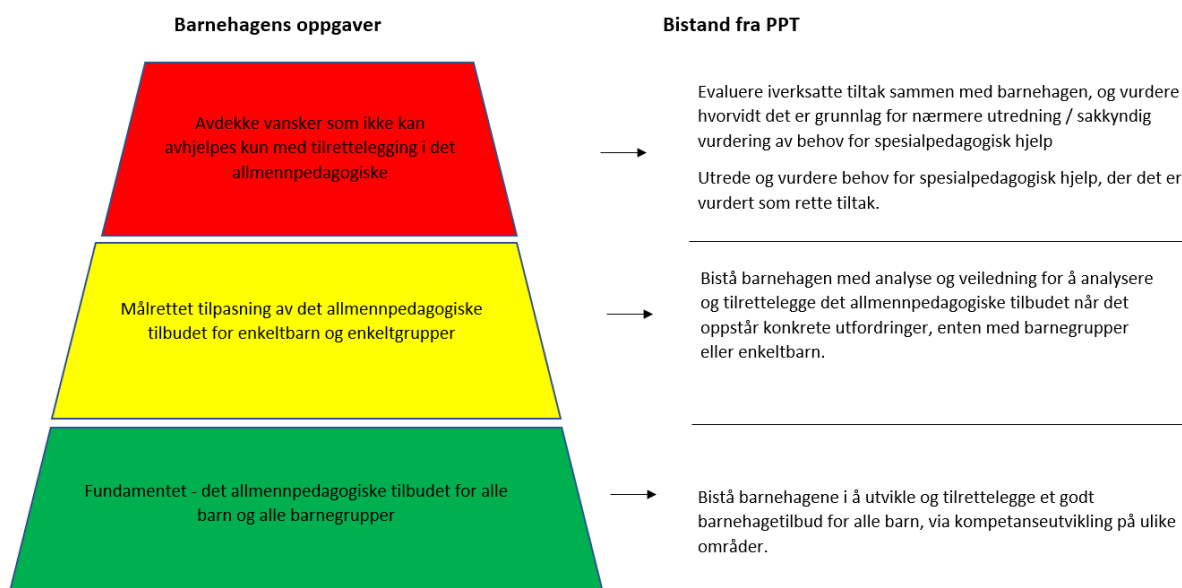
- [Vold i nære relasjoner](#)

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

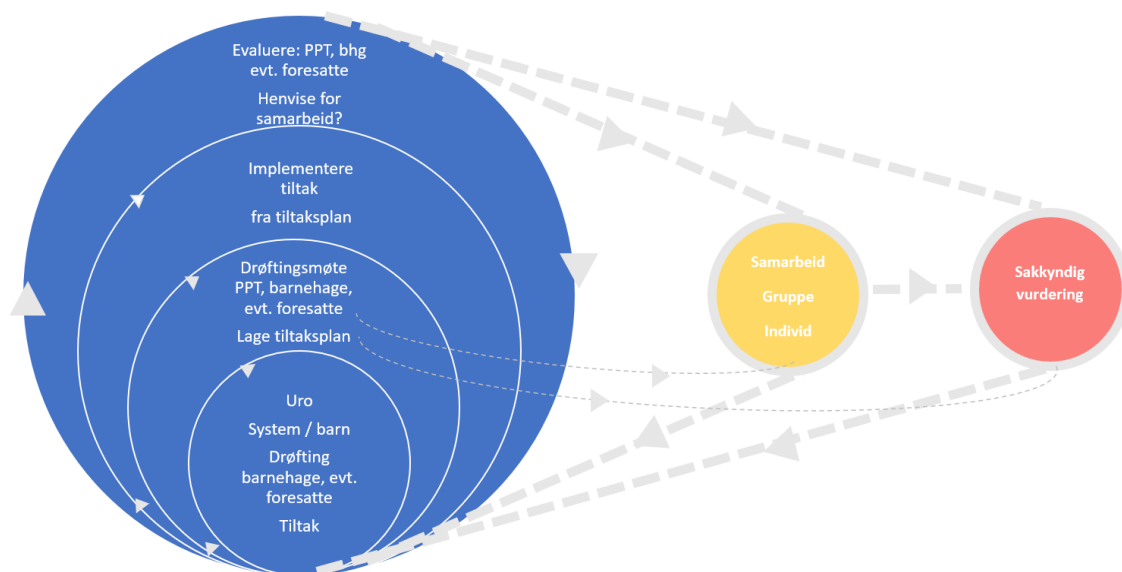
3.2.3. Samarbeidsmodellen

Samarbeidsmodellen er laget med utgangspunkt i samarbeidet barnehagene har med Pedagogisk psykologiske tjeneste og tanken om at vi er «*laget rundt barnet*». Dette arbeidet skal sees i sammenheng med innsatsområdene «*Riktig innsats tidlig nok*», «*Foreldrene som ressurs*» og «*Inkluderende fellesskap*». Målet med samarbeidsmodellen er å sikre at barn får rett hjelp til rett tid, og at barnehagene har et solid allmennpedagogisk fundament som sikrer et inkluderende fellesskap for alle barn, uavhengig av behov og forutsetninger. Modellen skisserer hensiktsmessige og gode rutiner for samarbeid mellom barnehage og PPT, samt hvordan samarbeidet skal bidra til å videreutvikle tjenestene.

En samlet oversikt over samarbeidet mellom barnehage og PPT, kan skisseres ved å ta utgangspunkt i tre nivåer:

Innholdet i selve samarbeidsmodellen vises her:

Les mer

- [Samarbeidsmodellen - Oppvekst og læring](#)

3.2.4. Trafikksikker barnehage

I samarbeid med Trygg trafikk og trygge lokalsamfunn har Nordre Follo kommune blitt re sertifisert som trafikksikker kommune. Barnehagene bidrar i dette arbeidet og samarbeider tett med foreldrene om trafikksikkerhet rundt barnehagen. Barnas trafikkopplæring integreres som en del av omsorgs- og opplæringsarbeidet i barnehagen.

Les mer på

- [Trygg trafikk](#)

4. Barnehagens satsingsområder

Haukeliveien har dette året 3 avdelinger, to småbarns- og en utvidet storebarnsavdeling. Vi ligger rolig og avskjernet til, og har flere gode turområder i nærheten.

I år har vi valgt dette som vår visjon: **«Språk som nøkkel for lek, læring og vennskap»**.

Dette har vi valgt fordi det uttrykker hvordan språket kan være en viktig nøkkel til barns deltakelse, utvikling og trivsel i barnehagen. Visjonen favner alle delene av språkprosjektet «Trygg i språk – trygg i verden». Den understreker at språk handler om mer enn ord og begreper. Det handler om å bli sett, hørt og forstått, og om å kunne delta i fellesskapet.

Gjennom fokus på kommunikasjon, leseglede, visuell støtte og motorisk utvikling ønsker vi å legge til rette for gode opplevelser av mestring, deltakelse og fellesskap for alle barn.

Språkprosjektet «Trygg i språk – trygg i verden» bygger på barnegruppas behov og rammeplanens mål for kommunikasjon, språk og helhetlig utvikling. I år har vi særlig fokus på å innarbeide bruk av tegn til tale, visuell støtte gjennom bilder, hverdagssamtaler, dialog, høytlesning og dialogisk lesing. I tillegg arbeider vi med fin- og grovmotorikk, da motorisk mestring kan ha betydning for barns språklige, sosiale og helhetlige utvikling.

Vi ønsker å skape et inkluderende og språkstimulerende miljø der alle barn får mulighet til å uttrykke seg, delta i fellesskapet og oppleve mestring. Gjennom lek, samtaler, litteratur og motoriske aktiviteter får barna erfaringer som kan bidra til å styrke kommunikasjon, samspill, begrepsutvikling og læring. Dialogisk lesing og utlån av bøker fra barnehagens bibliotek kan bidra til å vekke nysgjerrighet, leseglede og språkglede hos barna.

Vi ser språk, lek og motorisk utvikling i sammenheng. Gjennom samspill, utforskning og varierte erfaringer får barna mulighet til å utvikle både språk, relasjoner og mestringsfølelse.

Lek er barnas viktigste arena for læring, utforskning og fellesskap. Gjennom språk kan barna dele ideer, forhandle om roller, løse konflikter og skape felles lekefortellinger. Når barn får støtte til å utvikle språket sitt, kan det gi dem bedre muligheter til å delta aktivt i lek og oppleve tilhørighet i barnegruppen. Språk gir barna verktøy til å uttrykke seg og bli forstått, mens motoriske ferdigheter kan gjøre det lettere å delta i ulike lekemiljøer og aktiviteter.

Gjennom samtaler, høytlesing, undring og utforskning utvikler barna begreper, forståelse og evnen til å reflektere og lære. Når vi arbeider systematisk med språk, legges det et viktig grunnlag for videre læring og en trygg overgang til skolen. Arbeid med fin- og grovmotorikk kan samtidig bidra til utvikling av konsentrasjon, koordinasjon og mestringsfølelse, som også er viktige i læringsprosesser.

Vennskap og fellesskap utvikles gjennom kommunikasjon og samspill. Barn bruker språk for å uttrykke følelser, invitere andre inn i lek, løse uenigheter og bygge relasjoner. Samtidig utvikles språket i møte med andre barn og voksne. Når barn deltar i lek og aktiviteter sammen, får de muligheter til å utvikle både språk, sosial kompetanse og vennskap.

Les mer om barnehagens tiltak under punkt 5.7. *Kommunikasjon og språk* og punkt 5.8.

Barnehagens fagområder hvor barnehagen har tiltak på *Fagområdet kommunikasjon, språk og tekst*.

5. Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen.

I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. (Rammeplanen 2017, side 19)

5.1. Barnehagens mandat og verdigrunnlag

Barnehageloven og rammeplan for barnehage beskriver barnehagens innhold og oppgaver og hvilket verdigrunnlag barnehagen skal bygge på. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, respekt for menneskeverdet og natur, åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet. Dette er verdier som er forankret i menneskerettighetene og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til.

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.

Rammeplanen beskriver hvordan barnehagen kan legge til rette for å skape gode verdier, normer og holdninger som gir barn kunnskap om livssynsmangfold, kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer. Barna skal få kjennskap og hjelp til å se at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på via fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike livssyn og levesett. Barnehagen skal bidra til å utvikle barns interesse og respekt for hverandre og forstå verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap.

Barnehagen har markeringer som representerer mangfoldet i barnegruppa og samfunnet. Det kan være religiøse høytider og tradisjoner som er aktuelle; eksempelvis Pride, nasjonaldager, Halloween og karneval. Markeringer må sees i lys av samfunnsutviklingen og kulturelle endringer som barnehagen må forholde seg til.

5.2. Omsorg

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. (Rammeplanen 2017, side 19)

Barnehagens tiltak:

- Vi viser omsorg gjennom nærvær, varme og sensitivitet i møte med hvert enkelt barn.
- Vi støtter barna i å gjenkjenne og uttrykke egne følelser, samt vise forståelse for andres følelser.
- Vi veileder barna til å hjelpe, trøste og inkludere hverandre i lek og samspill.

5.3. Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. (Rammeplanen 2017, side 20)

Barnehagens tiltak:

- Vi tilrettelegger for et inkluderende lekemiljø der alle barn opplever mestring, tilhørighet og lekeglede.
- Vi deltar aktivt i leken, støtter barnas initiativ og bidrar til å utvikle leken videre.
- Vi veileder barna i samspill og hjelper dem inn i lek slik at alle får mulighet til å delta i fellesskapet.
- Vi sørger for at lekerommene er dynamiske, og tilpasset barnas interesser og behov.

5.4. Danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap.

Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. (Rammeplanen 2017, side 21)

Barnehagens tiltak:

- Vi gir barna reelle muligheter til medvirkning og legger til rette for at de kan uttrykke sine meninger og bli hørt.
- Vi veileder barna i sosialt samspill og konfliktløsning, slik at de utvikler respekt, empati og forståelse for andre.
- Vi synliggjør og verdsetter mangfold, og bidrar til at barna opplever tilhørighet, fellesskap og inkludering.

5.5. Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. (Rammeplanen 2017, side 22)

Barnehagens tiltak:

- Vi støtter barnas nysgjerrighet, undring og lærelyst gjennom lek, utforsking og samtaler.
- Vi legger til rette for varierte læringssituasjoner som gir barna erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.

- Vi deltar aktivt i barnas læringsprosesser ved å stille åpne spørsmål, lytte til barnas tanker og bygge videre på deres interesser.
- Vi støtter barnas læring gjennom å være et pedagogisk stillas som utfordrer, veileder og oppmunttrer barna til å utforske, prøve selv og utvikle ny forståelse.

5.6. Vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare og være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. (Rammeplanen 2017, s. 22)

Barnehagens tiltak:

- Vi legger til rette for lek og aktiviteter som fremmer vennskap, inkludering og fellesskap.
- Vi veileder barna i sosialt samspill og støtter dem i å utvikle gode relasjoner til andre barn.
- Vi arbeider aktivt for at alle barn skal oppleve tilhørighet, bli inkludert i lek og kjenne seg verdifulle i fellesskapet.

Les mer på kommunens nettside

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

5.7. Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. (Rammeplanen 2017, side 23)

Barnehagens tiltak:

- Vi tilrettelegger for samtaler og undring med barna gjennom lek, måltider og andre hverdagssituasjoner.
- Vi tolker og setter ord på barnas nonverbale språk, opplevelser, følelser og handlinger.
- Vi bruker bøker, sanger, rim, regler, bilder og konkrete for å stimulere barnas språkforståelse og ordforråd.
- Vi bruker tegn til tale og visuell støtte med alle barn slik at alle opplever å bli forstått, hørt og inkludert.

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn.*

5.8. Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. (Rammeplanen 2017, side 47). Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktivitet. (Rammeplanen 2017, side 47)

Barnehagens tiltak:

- **Kommunikasjon, språk og tekst:** Vi bruker bevisst samtaler, lek, bøker, sang, rim og regler sammen med barna.
- **Kropp, bevegelse, mat og helse:** Vi legger til rette for daglig fysisk aktivitet, hvile, gode matvaner og positive opplevelser med egen kropp og bevegelse.
- **Kunst, kultur og kreativitet:** Vi inspirerer barna til å uttrykke seg gjennom skapende aktiviteter, musikk og lek.
- **Natur, miljø og teknologi:** Vi gir barna erfaringer med naturen og legger til rette for utforskning, undring og eksperimentering.
- **Antall, rom og form:** Vi bruker hverdagsaktiviteter, lek og samtaler til å utvikle barnas forståelse for tall, former, mønstre og rom.

- **Etikk, religion og filosofi:** Vi fremmer respekt, toleranse og undring gjennom samtaler om verdier, mangfold og livets spørsmål.
- **Nærmiljø og samfunn:** Vi gir barna kjennskap til nærmiljøet og samfunnet gjennom turer, markeringer og deltakelse i fellesskapet.

6. Medvirkning

6.1. Barns medvirkning og barns rett til å bli hørt

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for - og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3.

Når barnehagen og personalet tar avgjørelser eller handler på en måte som påvirker barn, skal det beste for barnet være et grunnleggende hensyn. Det gjelder også i spørsmål knyttet til barnets barnehagemiljø. Barnets egen mening og retten barnet har til å bli hørt er sentralt i vurderingen, jf. Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 27)

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

Barnehagens tiltak:

- Vi lytter til og tar barnas uttrykk, interesser og meninger på alvor, og lar dette påvirke barnehagens innhold og aktiviteter.
- Vi legger til rette for at barna får gjøre valg og ta beslutninger i lek og aktiviteter.
- Vi gir alle barn mulighet til å medvirke ut fra alder, modenhet og forutsetninger, slik at de opplever å bli sett, hørt og inkludert.

Kommunen har retningslinjer for hvordan barn og unge skal kunne medvirke i planarbeid.

Handlingsplan – demokrati for barn og unge, ble vedtatt i kommunestyret mai 2022. Et av tiltakene i planen var at kommunikasjonsavdelingen skulle utvikle et symbol som skal brukes i alle kommunens planer, hvor barn og ungdom har medvirket.

Les mer på kommunens nettside

- [Handlingsplan Demokrati for barn og unge](#)

6.2. Foreldres medvirkning

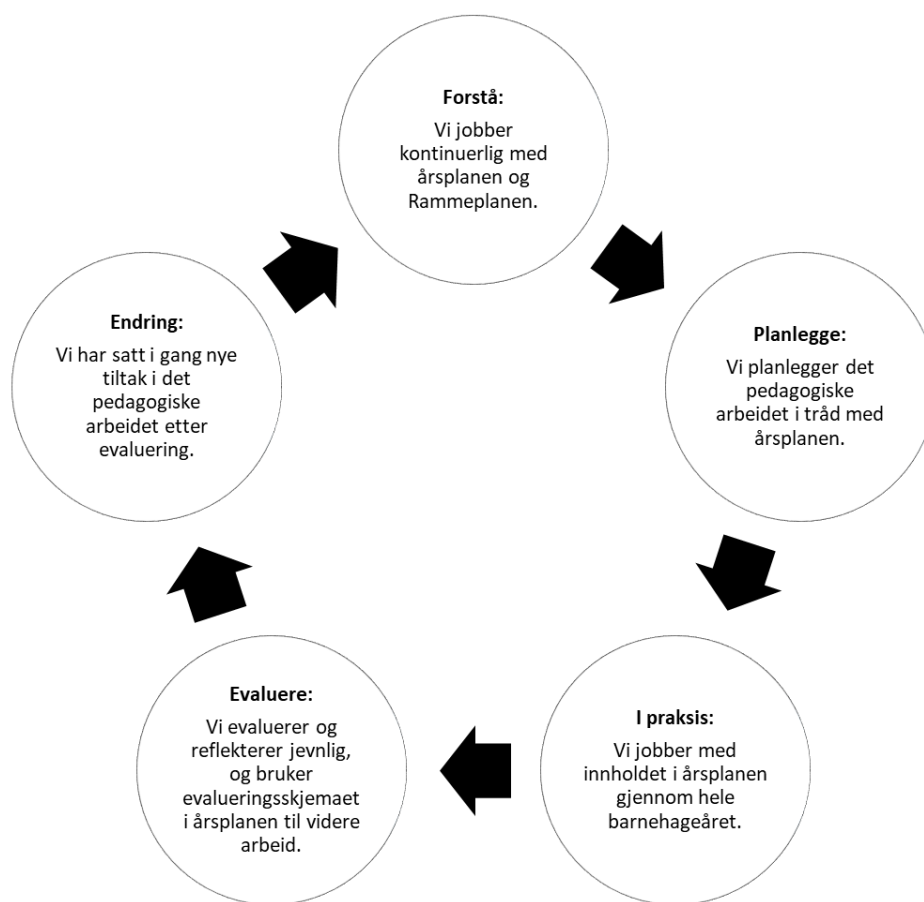
Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven § 1 og § 4. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.

Barnehagen legger stor vekt på et godt samarbeid med hjemmet, der barnets beste alltid står i sentrum. Foresatte skal oppleve å bli møtt med åpenhet, respekt og medvirkningsmuligheter i barnehagens virksomhet. Trygghet og tillitt, både fra foresatte og barna, må være til stede for at barna skal ha det godt hos oss, samt utvikle seg, lære og leke. Foresatte er de som kjenner barnet sitt aller best, det er derfor viktig for oss med et tett samarbeid.

Foresattes medvirkning ivaretas gjennom dialog ved levering og henting, foreldresamtaler, foreldremøter og ulike arrangementer der barn, foresatte og ansatte møtes, samt et tett samarbeid med Samarbeidsutvalget (SU), der foresatte og ansatte er representert. Årsplanen behandles og godkjennes også av SU.

7. Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og dannings og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 43)

7.1. Planlegge

Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre. (Rammeplanen 2017, side 37)

Barnehagens tiltak:

- Vi planlegger det pedagogiske arbeidet med utgangspunkt i observasjoner, dokumentasjon og vurderinger av barnas trivsel, interesser, utvikling og behov.
- Vi involverer barn og foresatte i planleggingsarbeidet gjennom barns medvirkning, daglig dialog, foreldresamtaler, foreldremøter og andre samarbeidsarenaer.
- Vi bruker refleksjon og faglige drøftinger på avdelingsmøter, personalmøter og ledermøter for å evaluere og videreutvikle planer og praksis til beste for barna.

7.2. Vurdere

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 38)

Barnehagens tiltak:

- Vi vurderer jevnlig det pedagogiske arbeidet gjennom observasjon, dokumentasjon, refleksjon og faglige drøftinger for å sikre at praksisen er i tråd med barnehagens mål og rammeplanen.
- Vi vurderer kvaliteten på relasjonene mellom barn og voksne, og arbeider systematisk for å sikre at alle barn opplever trygghet, tilhørighet, anerkjennelse og gode relasjoner i barnehagen.
- Vi bruker innspill fra barn og foresatte, samt erfaringer fra hverdagen, til å evaluere og videreutvikle det pedagogiske tilbudet og læringsmiljøet.

7.3. Dokumentere

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om

hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 39)

Barnehagens tiltak:

- Vi dokumenterer barnas lek, læring og erfaringer gjennom observasjoner, bilder og pedagogisk dokumentasjon.
- Vi bruker dokumentasjon som grunnlag for refleksjon, vurdering og videre utvikling av det pedagogiske arbeidet.
- Vi synliggjør barnehagens innhold og pedagogiske arbeid for barn og foresatte gjennom relevant og målrettet dokumentasjon.

7.4. Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Vi tilpasser aktiviteter, utfordringer og støtte til barnas utvikling og forutsetninger, slik at alle opplever mestring og fremgang.
- Vi bygger videre på barnas interesser, erfaringer og nysgjerrighet for å støtte læring og utvikling.
- Vi støtter barna i å utvikle selvstendighet, sosial kompetanse og tro på egne evner gjennom hele barnehagetiden.

7.5. Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av

digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Bruke digitale verktøy for å forske på, og undre oss over, ting barna er opptatt av
- Dans, musikk og temaarbeid
- Vi bruker digitale verktøy til å synliggjøre barnas læring, prosesser og prosjekter for barn, foresatte og personalet
- Vi er bevisste på hvordan vi bruker bilder – hvilke bilder vi tar, hva vi viser frem og når

7.6. Kvalitetskjenntegn

Kvalitetskjenntegn er et refleksjonsverktøy som skal sikre at personalet jobber i tråd med Rammeplan for barnehagen. Den enkelte barnehage bruker kjenntegn som er tilpasset sine satsingsområder.

Nordre Follo kommune har laget kvalitetskjenntegn innenfor områdene nedenfor:

- [Barnehagens allmennpedagogiske arbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med språkmiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med lekemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med ledelse av barnegruppa](#)
- [Barnehagens arbeid med foreldresamarbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med demokrati og medvirkning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygg og inkluderende tilvenning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygt og godt barnehagemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep](#)
- [Barnehagens arbeid med å avdekke vold og seksuelle overgrep](#)
- [Barnehagens arbeid med digital praksis](#)

Kvalitetskjenntegnene og retningslinjer for hvordan ansatte skal benytte dem ligger i kommunens interne kvalitetssystem.

8. Overganger

Kommunen har utarbeidet et årshjul for overganger i opplæringsløpet. Hensikten med årshjulet er å legge til rette for trygge, tydelige og forutsigbare overganger i opplæringsløpet. Årshjulet angir rutiner i forbindelse med overgangene. Samarbeidet mellom de ulike virksomhetene skal preges av likeverdighet og bygge på prinsippet om at vi alle har noe å lære av hverandre. Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle handlinger og avgjørelser, og barn har rett til å gi uttrykk for sitt syn i saker som gjelder dem selv.

Les mer

[Årshjul for overganger i opplæringsløpet](#)

8.1. Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Vi inviterer til flere besøksdager for barn og foresatte i forkant av oppstart.
- Vi tilpasser tilvenningen til det enkelte barnet i samråd med foresatte og barnets behov.
- Vi gjennomfører oppstartsamtaler i forkant eller i løpet av de første ukene med alle nye i barnehagen.
- Vi har fokus på trygghet, nærhet og ro de første månedene, og bruker prinsippene fra trygghetssirkelen.

8.2. Overganger internt i barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Vi er en liten barnehage og samarbeider mellom avdelingene gjennom året ved å besøke hverandre og å være sammen.

- Barna besøker den nye avdelingen og leker på fremsiden slik at barna blir kjent, både med de fysiske rommene, barna som blir igjen og personalet. Dette gjøres både spontant og til faste tider.
- Personalet som skal jobbe på den nye avdelingen besøker barna på den avdeling de går på før sommeren, og er sammen med barna der de er trygge.

8.3. Overganger mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Vi har skolekart-gruppe ukentlig der barna løser oppgaver, undrer seg, samarbeider og har fokus på sosial kompetanse.
- Vi har skolestartertreff med andre barnehager i sonen.
- Vi har samtaler med barna alene i forkant av skolestart, foresatte og overføringssamtaler med skolen for å sikre en trygg og god start.

Les mer [Skolestarter plan - barnehage](#)

9. Aktiviteter / Årshjul

Måned	Aktiviteter	Ferie og fridager
August	Tilvenning	Planleggingsdager 13. og 14. Barnehagen er stengt.
September	Foreldremøter. Brannvernuke i uke 38.	
Oktober	Høstsuppe for barn og foresatte: 22. oktober «Ikke-skummel fest» for storebarna: 30. oktober	Høstferie uke 40 for skolene.
November	Lykteverksted; Datoer kommer	Planleggingsdag 13.november Barnehagen er stengt.
Desember	Nissefest for barna: 1. desember Lucia: 11. desember for barn og foresatte i barnehagen (13.desember) Felles adventssamling hver mandag for barna	Juleferie fra 24.desember til 3.januar.
Januar		Barnehagen åpner 4. januar
Februar	Samenes nasjonaldag: 5. februar i barnehagen (6. februar) Karneval 12. februar	Vinterferie uke 8 for skolene
Mars	Barnehagedagen: 9.mars «Lesing» Påskefrokost for barn og foresatte kl. 7:30-9:00: storebarna 17. og småbarna 18.	22.-29. mars: Påskeferie, barnehagen er stengt.
April		
Mai	Maifest for barna: 14.mai Dugnad (dato kommer)	6. mai, kristihimmelfartsdag – barnehagen er stengt. 7. mai, planleggingsdag- barnehagen er stengt. 17. mai- grunnlovsdagen- barnehagen er stengt.
Juni	Skolekartdag for barna: 14. juni Sommerfest for alle barn og foresatte: 16.juni Fargefest for barna: 25.juni	Planleggingsdager 21.juni Barnehagen er stengt.
Juli		Barnehagen er stengt i uke 28 og 29. Sommerbarnehage i uke 30

10. Plan for vurdering

Barnehagens plan for vurdering omfatter både tiltakene for å nå målene i Rammeplan for barnehagen og barnehagens egne satsingsområder. Vurderingsarbeidet skal bidra til utvikling av det pedagogiske tilbudet og sikre at barna får et trygt, inkluderende og utviklende barnehagemiljø.

Vi evaluerer og vurderer måloppnåelse gjennom systematiske observasjoner, refleksjoner i personalgruppen, pedagogisk dokumentasjon, barnesamtaler og innspill fra foresatte. Arbeidet vurderes fortløpende på avdelingsmøter, personalmøter og planleggingsdager.

Gjennom året vurderer vi hvordan praksis og aktiviteter bidrar til å oppfylle målene i rammeplanen, samt hvordan barnehagens egne satsingsområder kommer til uttrykk i det daglige arbeidet. Evalueringene danner grunnlag for justeringer, videre utvikling og kvalitetsforbedring av barnehagens pedagogiske tilbud.

Barnas trivsel, utvikling, medvirkning og læring står sentralt i vurderingsarbeidet, og deres erfaringer og perspektiver tas med i evalueringen der det er naturlig. På denne måten sikrer vi at barnehagen kontinuerlig arbeider for å oppnå høy kvalitet i tråd med gjeldende styringsdokumenter og lokale mål.

11. Kilder og referanser

[Lov om barnehager \(barnehageloven\) - Lovdata](#)

[Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver - Lovdata](#)

[Økonomi- og handlingsplan 2026 - 2029](#)

[Nordre Follo kommune - Kommuneplanen](#)

[Nordre Follo kommune - Vold i nære relasjoner](#)

[Nordre Follo kommune - Barnehagemiljø](#)

[Handlingsplan Demokrati for barn og unge](#)

[Årshjul for overganger i opplæringsløpet](#)

[Samarbeidsmodellen - Oppvekst og læring](#)

[Plan for helsefremmende og forebyggende arbeid for barn og unge i Nordre Follo](#)

[Skolestarter plan - barnehage](#)

[For barnehagene i kommunen - Trygg Trafikk](#)

[Årsplan | udir.no](#)